

*Текст виступу С.І. Сидоренка на засіданні
Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського
11 листопада 2024 року
«Про План дій з імплементації принципів
гендерної рівності в практику діяльності КПІ
ім. Ігоря Сікорського на 2024-2027 роки» –
в контексті вимог міжнародних і національних
нормативно-правових актів в цій сфері*

Шановні присутні!

Починаючи з 2001-го року, коли був укладений Меморандум із ПРООН щодо започаткування в КПІ діяльності Українського центру гендерної освіти,

імплементація принципів гендерної рівності

була постійно в центрі уваги Вченої ради і інших управлінських структур.

Як приклади можна назвати:

– міжнародний проєкт за фінансування Уряду Канади "Інформаційна підтримка гендерної освіти в Україні",

– серію міжнародних конференцій на базі КПІ "Жінки в науці і освіти України"

та "Гендер в ядерних технологіях";

– введений в 2020 році кількісний моніторинг процесів досягнення гендерної рівності в КПІ.

Заходи у зв'язку із Ініціативою Єврокомісара Марії Габріель від 1 грудня 2022 року "Інкубація свободи для України".

В період до 2005 року завдяки підтримці КПІ в громадсько-політичному вимірі, в ЗМІ

посилювався суспільний резонанс щодо діяльності групи жінок – відомих в Україні громадських діячів, вчених, освітян, які обрали КПІ як осередок за створення в Україні нового законодавчого поля в сфері гендерної рівності:

як результат – в 2005 році Закон України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків" був прийнятий і діє сьогодні.

Шановні колежанки і колеги!

1. Розгляд даного питання на Вченій раді обумовлений необхідністю надати додаткового імпульсу процесам демократизації університетського життя –

через ухвалення Плану дій з імплементації принципів гендерної рівності, який розглядається як

складова Стратегії розвитку КПІ –

і відповідає вимогам міжнародних та національних нормативно-правових актів, чинних в Україні на листопад 2024 року.

Це, наприклад,

вже згаданий Закон України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків";

Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека»;

Національний план дій з виконання цієї резолюції Ради Безпеки ООН

та інші.

На сьогодні таких нормативно-правових актів є 19.

Є і прямі зобов'язання України:

– в Стратегії Європейської комісії щодо гендерної рівності на 2020-2025 роки,

– рекомендації програми "Горизонт Європа" щодо планів гендерної рівності в дослідженнях і інноваціях, 2021 рік,

– умови участі в конкурсах програми "Горизонт Європа".

Університет повинен мати офіційно прийнятий GEP ("Gender Equality Plan") на момент підписання Грантової угоди за кожним проєктом, що виграв фінансування в програмі ЄС "Горизонт Європа".

Типова угода про грант зобов'язує бенефіціарів вживати всіх заходів для сприяння рівним можливостям між чоловіками та жінками під час реалізації проєкту [та, де це можливо, відповідно до їх GEP].

Більш того: згідно з Постановою КМУ № 942: «Проектна пропозиція повинна містити: аналіз впливу проєкту на досягнення гендерної рівності та принципів інклюзії».

3. Шановні колеги!

При формуванні нашого Плану дій було враховано наявність багатьох проблем та викликів, з якими стикається КПІ при запровадженні гендерних ініціатив:

- По-перше, недостатня обізнаність із міжнародними та національними, чинними в Україні нормативно-правовими актами в сфері гендерної рівності;

- По-друге, зокрема, це призводить до неврахування в проєктних пропозиціях, що подаються вченими КПІ до конкурсів Програм ЄС "Горизонт Європа", ERASMUS+ (рівня KA2) та до інших,

вимог Європейської Комісії щодо гендерної рівності, тим самим послаблюючи конкурентні спроможності таких проєктних пропозицій в конкурсах на фінансування.

- По-третє, в міжнародній проєктно-грантовій діяльності вчені КПІ ще слабо використовують міждисциплінарні підходи до побудови проєктних пропозицій на перетинах гендерного компонента з тематикою відомих в світі інженерних шкіл КПІ.

5. Шановні колеги!

Наше завдання в представленні сьогодні Плана дій полегшується тим, що і План дій , і пропозиції до оновленого складу робочої групи з питань гендерної рівності

виставлені на сайті Вченої ради і ви мали можливість познайомитись з ними.

Деякі пропозиції щодо редакційних змін ми вже отримали напередодні засідання Вченої ради від Комісії, яку очолює Олена Андріївна Акімова.

Всі вони будуть внесені.

Дозвольте лише назвати стратегічні цілі, включені до Плану дій:

- 4.1.** Гендерний баланс у керівництві;
- 4.2.** Гендерна рівність при наборі;
- 4.3.** Інтеграція гендерного мейнстримінгу до навчально-методичної роботи;
- 4.4.** Імплементация гендерної тематики у дослідницький та творчий вимір;
- 4.5.** Недопущення гендерного насильства;
- 4.6.** Баланс між роботою та особистою сферами життя;
- 4.7.** Заходи Національного плану дій «Жінки, мир, безпека»;
- 4.8.** Глибокий моніторинг результатів імплементации принципів гендерної рівності (в динаміці) – як основа для наших управлінських рішень.

Кожна стратегічна ціль Плану дій сформована таким чином, що має мету, завдання, дії та заходи, показники, які мають бути досягнуті в період до 2027 року.

Дата – до 2027 року – вказується тому, що чи не головними документами Європи, до яких "прив'язаний" наш План дій, є: вимоги Європейської Комісії щодо планів гендерної рівності в дослідженнях та інноваціях – як умови допуску проектних пропозицій до конкурсів програми "Горизонт Європа" (в 2021 – 2027 роках).

Ця нова вимога Європи – особливо важлива для наших вчених, які висувають проектні пропозиції до конкурсів масштабних європейських проектно-грантових програм "Горизонт", ERASMUS+ та інших.

Отже, шановні колеги, є пропозиція:

прийняти рішення Вченої ради, зміст якої зараз буде виведений на екран.

(тексти виводиться на екран)

А на завершення дозвольте висловити вдячність групі фахівчинь, які спільно з нами готували матеріали до Плану дій і до сьогоднішнього засідання Вченої ради:

Олена Андріївна Акімова,
Анна Миколаївна Іщенко,
Юлія Віталіївна Стрєбкова,
Ганна Михайлівна Костроміна,
Ольга Костянтинівна Сулема,
Людмила Сергіївна Власюк.
Дякую за увагу!